

**ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร**
**VISIONARY LEADERSHIP AND SAFETY MANAGEMENT OF SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE SAMUTSAKHON PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE**

กุสุมา แสงแก้ว¹, ปราการ เกิดมีสุข²

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) การจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 136 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ 2) การจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการจัดบริการความปลอดภัยในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และด้านการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา ตามลำดับ 3) ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์, การจัดการความปลอดภัย, ประถมศึกษา

ABSTRACT

The objective of this research were to study 1) the visionary leadership of school administrators under the Samutsakhon primary educational service area office 2) the security management of school administrators under the Samutsakhon primary educational service area office and 3) the relationship between visionary leadership and security management of school administrators under the Samutsakhon primary educational service area office. The research samples consisted of 136 school administrators and teachers who had worked at schools under the Samutsakhon primary educational service area office. Data were collected by using 5-point rating scale questionnaire and were statistically analyzed by mean, standard deviation and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research findings revealed as follows: 1) The visionary leadership of school administrators under the Samutsakhon primary educational service area office, in overall aspects, was found at high level. When considering in each aspect, there was at high level in all aspects by the aspect of teamwork had the highest mean score, followed by the good role model, and the vision respectively. 2) The security management of school administrators under the Samutsakhon primary educational service area office, in overall aspects, was found at high level. When considering in each aspect, there was at high level in all aspects by the aspect of school security services had the highest mean score, followed by the physical environment management, and teaching of education respectively. 3) The visions of school administrators were positively correlated with the safety management of school administrators at a moderate level and were evaluated at significance level 0.01.

Keywords: Visionary Leadership, Security Management, Primary Education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานศึกษา นับว่าเป็นสถานที่สำหรับผู้บริหารในการปฏิบัติหน้าที่อีกทั้งเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของบุคลากร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนต้องใช้ชีวิตในสถานศึกษาในแต่ละวัน ไม่น้อยกว่า 8-10 ชั่วโมง การเรียนรู้และ

สภาพแวดล้อมที่นักเรียนได้รับในสถานศึกษาย่อมมีอิทธิพลต่อจิตใจของนักเรียน นอกจากนี้สถานศึกษาเป็นสถาบันที่สำคัญที่จะเสริมสร้างบุคคลให้มีสุขภาพดี มีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาด และมีพฤติกรรมที่ปลอดภัย สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้เต็มความสามารถ

(เอ็มอัชฌา วัฒนบุรานนท์, 2548) ความปลอดภัยในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์จะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ การเรียนรู้อย่างมีความสุขและการได้รับการปกป้องคุ้มครองให้มีความปลอดภัย กล่าวคือ ถ้าการศึกษาคือความเจริญงอกงามบุคคลจะเจริญงอกงามต้องมีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ภายใต้อสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537) สถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนในสังคมไทยยุคปัจจุบัน ได้รับผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตและความปลอดภัยของเด็กและเยาวชนไทยในหลายรูปแบบ ทำให้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านทัศนคติและพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน มีค่านิยมแบบบริโภคนิยมอย่างฟุ่มเฟือย การห่างเหินจากศาสนา การทะเลาะวิวาท ติดยาเสพติด การเสพติดลามกอนาจาร ติดเกม รวมทั้งการจมน้ำเสียชีวิต และการประสบอุบัติเหตุจากการเดินทางของเด็กและเยาวชน ฯลฯ และอีกปัญหาหนึ่งที่มีแนวโน้มรุนแรงและหนักมากจนน่าวิตก คือ การแพร่ระบาดของสื่อที่ไม่เหมาะสมหรือสื่อลามกอนาจาร จนทำให้เด็กและเยาวชนไทยซึ่งขาดภูมิคุ้มกันในการบริโภคสื่ออยู่แล้วมีการลอกเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และนำไปสู่ปัญหาต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556)

เนื่องจากในปัจจุบันการดูแลรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษายังไม่มีระบบที่ชัดเจนทำให้นักเรียนเกิดอุบัติเหตุขึ้นขณะอยู่ในสถานศึกษา จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลการบาดเจ็บ (Injury Surveillance) ในปี 2558 ที่ผ่านมามีนักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บ 2,817 ราย และเสียชีวิตถึง 156 ราย โดยกลุ่มอายุของผู้ได้รับบาดเจ็บ แบ่งได้เป็น ระดับประถมศึกษา (อายุระหว่าง 6-12 ปี) ร้อยละ 71 ส่วนระดับมัธยมศึกษา (อายุระหว่าง 13-18 ปี) ร้อยละ 29 สาเหตุหลักเกิดจากความประมาทเลินเล่อ ขาดความรู้ความเข้าใจและการป้องกันที่ถูกต้อง นำมาซึ่งความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน โดยอย่างยิ่งกับเด็กและเยาวชน (กองระบาดวิทยา, 2558) ซึ่งการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องมีการจัดการความปลอดภัยที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่ง สุจินตรา ผริตะโกมล (2548) สรุปว่าการจัดการความปลอดภัยที่ดีในสถานศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสถานศึกษา เพราะการจัดการความปลอดภัยที่ดีจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของนักเรียน ใช้แนว คิด ของ เอ็ม อัชฌา วัฒนบุรานนท์ (2548) สรุปว่าการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนเป็น กิจกรรมการบริหารอย่างหนึ่งที่สำคัญมากของสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยดำรงรักษาไว้ และปรับปรุงส่งเสริมสวัสดิภาพหรือความปลอดภัยของทุกคนในสถานศึกษา โดยจัดให้มีการค้นหาปัญหาและสาเหตุอุบัติเหตุ การจัดกิจกรรมป้องกันอุบัติเหตุ การให้บริการความปลอดภัยในด้านต่าง ๆ

และการให้บริการการรักษาพยาบาลเมื่อประสบอุบัติเหตุ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดเพื่อบริการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดบริการความปลอดภัยในสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับสวัสดิศึกษา 3) การจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้ปลอดภัย และ 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแห่งความปลอดภัย การจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 โดยรัฐต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งคุ้มครองพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา ส่งเสริมความเสมอภาคทั้งหญิงและชาย (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, 2550) นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีจะต้องภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ที่มีการจูงใจ และกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ยอมรับที่จะปฏิบัติตาม

“นโยบายความปลอดภัย” (Safety Policy) ของสถานศึกษา ผู้บริหารทุกระดับจะต้องมี “ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์” นับตั้งแต่ผู้อำนวยการเรื่อยลงไปจนถึงระดับหัวหน้างาน ซึ่งการวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ “ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ด้านความปลอดภัย” ในสถานศึกษาจะพิจารณาได้จาก 1) นโยบายการป้องกันอุบัติเหตุ และการสร้างเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา ที่มีผู้บริหารอำนวยความสะดวกลงนามเป็นลายลักษณ์อักษร 2) แผนงานและเป้าหมาย ตลอดจนมาตรฐานการดำเนินงานด้านความปลอดภัย และการควบคุมความสูญเสียในสายงานการบังคับบัญชา 3) กิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรม และสามารถตรวจสอบวัดผลได้ เช่น การตรวจสอบความปลอดภัยในหน่วยงาน การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบกิจกรรมกลุ่มในการแก้ไขปัญหา เป็นต้น 4) การพูดคุยสอนงานเรื่องความปลอดภัย 5) การมีคู่มือหรือมีมาตรฐานขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัยในหน่วยงาน 6) การพูดคุยเรื่องความปลอดภัย ทุกครั้งที่มีการประชุม 7) การเป็นตัวอย่งที่ดีในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล 8) การให้รางวัลแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีพฤติกรรมที่ดีด้านความปลอดภัย 9) การแก้ไข ตักเตือน ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบแห่งความปลอดภัย 10) การสนับสนุนโครงการความปลอดภัยต่าง ๆ ที่ชัดเจน และ 11) การรณรงค์และเอาใจใส่เรื่องความปลอดภัยนอกงานของผู้ใต้บังคับบัญชาและครอบครัว (วิฑูรย์ สิมะโชติ, 2558) ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัย

จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ที่ส่งผลต่อการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา ซึ่งผลจากการวิจัยดังกล่าวนำมาเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนสถานศึกษาในด้านภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ เพื่อนำไปบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาให้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายในการปฏิรูปการศึกษา ได้รับการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทุกสถานศึกษา อีกทั้งเพื่อให้องค์กรมีความมั่นคงและสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคงในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและระดับสากลในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2. ศึกษาระดับการจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

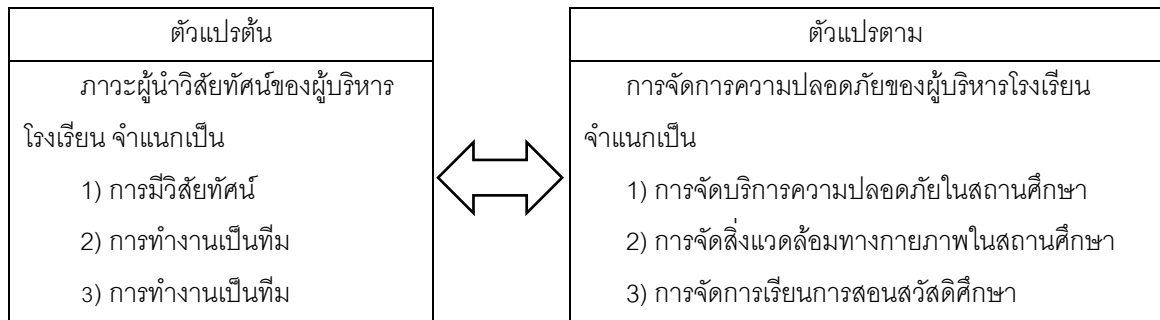
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 206 คน จาก 103 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2560

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 136 คน จาก 103 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2560 ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างมาโดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการกำหนดจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยให้ตำแหน่งเป็นชั้น (Strata) แล้วนำมาคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง จะได้กลุ่มตัวอย่างครูจำนวน 110 คน และผู้บริหาร จำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้น 136 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็น การวิจัยเชิงพรรณนา ที่มุ่งศึกษาภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารการจัดการความปลอดภัยของการบริหารโรงเรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้วยแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติอนุมานใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

2. การบริหารจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดบริการความปลอดภัยในสถานศึกษารองลงมาคือด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และด้านการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา

3. ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะภาวะผู้นำใหม่จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ เพราะสามารถมองการณ์ไกล มองภาพในอนาคตได้ชัดเจนเพื่อกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาหรือวางแผนป้องกันปัญหาต่าง ๆ ไม่ให้เกิดขึ้นโดยเฉพาะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่เพื่อกระตุ้นให้ครูนำความคิดสร้างสรรค์จินตนาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเต็มกำลังความสามารถ อีกทั้งภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ จะสามารถคาดการณ์ต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสถานการณ์ในอนาคต ทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย โดยการเพิ่มประสิทธิภาพและความรับผิดชอบให้กับผู้ตามให้ร่วมตัดสินใจโดยผู้บริหารเป็นผู้ชี้แนะให้คำปรึกษา และสนับสนุนบุคลากรได้พัฒนาคุณภาพของผลผลิตและการบริการ รวมถึงวิธีการให้เป็นแบบอย่างทำให้ผู้ตามเกิดความไว้วางใจ (Hatch, 2009) โดยเฉพาะวิสัยทัศน์จะช่วยให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ (Attainable or Achievable) บุคลากรทำงานด้วยความมั่นใจและมีความสุขในการทำงาน และมีขวัญกำลังใจ (วีระวัฒน์ ปันนิตามัย, 2538) สอดคล้องกับผลวิจัยของ Dhammika (2014) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองในองค์กร : การประเมินผลกระทบของความแตกต่างในศาสนา ผลวิจัยพบว่า 1) มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับพฤติกรรมการ

เป็นพลเมืองดีในองค์กรอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะพฤติกรรมด้านความมั่นคงและความปลอดภัย ด้านแรงจูงใจ และด้านความเป็นอยู่ 2) การจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดบริการความปลอดภัยในสถานศึกษา ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และด้านการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมีการนำการจัดการคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management) มาให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้เป็นหลักในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งการบริหารดังกล่าวมุ่งผู้รับบริการเป็นสำคัญซึ่งได้แก่ นักเรียน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงบริหารงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยมีการจัดสวัสดิการการดูแลรักษาความปลอดภัยเป็นอย่างดี การจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญเพราะช่วยลดสาเหตุของการบาดเจ็บหรือตายจากอุบัติเหตุ ช่วยป้องกันให้เกิดความปลอดภัย (สุชาติ โสมประยูร และเอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์, 2552) อีกทั้งการสอนสวัสดิการศึกษายังช่วยให้นักเรียนรู้จักป้องกันหรือหลีกเลี่ยงการกระทำต่าง ๆ ที่เป็นอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นขณะมาโรงเรียน อยู่ในโรงเรียน

และกลับจากโรงเรียนสู่บ้าน (เผด็จ เปล่งปลั่ง, 2547) สอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงศักดิ์ สิทธิเสน (2549) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการจัดการด้านความปลอดภัยให้แก่นักเรียนของโรงเรียนระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับที่เห็นด้วยอย่างมากในทุกด้าน อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ ศรัณยา บุญประกอบ (2549) ศึกษาการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยรวมและด้านทั้ง 4 ด้าน ตามความคิดเห็นและผู้ปกครองมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำวิสัยทัศน์จะมองภาพอนาคตได้อย่างชัดเจนเพื่อวางแผนในการจัดการความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน สามารถสร้างและสื่อสารวิสัยทัศน์ในอนาคตของสถานศึกษา โดยชี้ให้เห็นว่าจะเจริญเติบโตและมีสภาพที่ดีขึ้นจากปัจจุบันอย่างแน่นอน โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพ ความเป็นอยู่และปลอดภัยในโรงเรียน (Robbin, 2009) อีกทั้งภาวะผู้นำวิสัยทัศน์จะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) มีสำนึกของความเร่งด่วนในการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับทุกคนในสถานศึกษา มีการ

การวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างสมดุลและมีความคิดก้าวไกลไปข้างหน้าอยู่เสมอ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพ และปลอดภัยของนักเรียนให้สามารถใช้ชีวิตในโรงเรียนอย่างมีความสุข (เนตรพัฒนา ยาวีราข, 2550)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านการทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สมควรที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาวิสัยทัศน์การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร และด้านการทำงานเป็นทีมให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

1.2 การจัดการความปลอดภัยของโรงเรียนด้านการเรียนการสอนสวัสดิศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด สมควรที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา โดยสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ

1.3 ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดสมควรที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 วางแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีวิสัยทัศน์มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอื่น ๆ เช่น วัฒนธรรมสถานศึกษา ภาวะผู้นำคุณภาพ ภาวะผู้นำกลยุทธ์ กับการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

2.2 ควรศึกษาการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา ในหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา ในรูปแบบวิจัยเชิงคุณภาพหรือการพัฒนาหลักสูตร

เอกสารอ้างอิง

- กองระบาดวิทยา. (2558). รายงานการเฝ้าระวังการบาดเจ็บของเด็กในปี 2558. จากโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บในระดับจังหวัด กระทรวงสาธารณสุข. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2560, จาก <http://www.hiso.or.th/hiso/analystReport>
- เนตร์พัฒนา ยาวีราข. (2550). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- เผด็จ เปล่งปลั่ง. (2547). การพัฒนามาตรการความปลอดภัยของโรงเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลสามเสน (สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2537). ประมวลสาระชุดวิชา: การบริหารสถานศึกษาปฐมวัยศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2550). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 47. ก, 24 สิงหาคม 2550, หน้า 1-127.
- วิฑูรย์ สิมะโชติ. (2558). จากธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมสู่อุตสาหกรรมสีเขียว. กระทรวงอุตสาหกรรม. วิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมวิจัย.
- วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. (2538). วิสัยทัศน์กับการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. วารสารข้าราชการ.
- ศรัณยา บุญประกอบ. (2549). การศึกษาการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชนเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- _____. (2556). คู่มือแนวทางและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สุจินตรา ฤทธิ์โกมล.(2548). **การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี.**

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุชาติ โสมิตร และเอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์. (2552). **คู่มือเอเชียวิตรอดจากอุบัติเหตุและพิบัติภัยทุกชนิด.** กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ

เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์. (2548). **ความปลอดภัย.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไอดีเอ็นเอสโตร.

Robbins. S.P. (2009). **Essentials of Organizational Behavior.** 8th Edition. Pearson Education. Inc. Prentice Hall. Diamond. (In Japanese).

Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities.** Educational and Psychological Measurement. 30, 607 – 610.